

NR. 7 juli 2000 21^e jaargang

FL. 7,95 BFR. 159

AARDSCHOK

INTERNATIONAAL ROCK & METAL MAGAZINE

NIGHTWISH
MOTORHEAD
DEFTONES

DYNAMO

kort maar krachtig

ALICE COOPER, RORY GALLAGHER, GLENN HUGHES, GLAZE, IN FLAMES, EARTH CRISIS, TECH-NI, BAD RELIGION, AYREON, VENOM, GUANO APES, A PERFECT CIRCLE, ALTAR, ALCHEMIST, NASUM, KING'S X, SILENT FORCE, DOUBLE TROUBLE, MP3, EVERON ...

PUNK VOOR Intellectuelen

Bad Religion is een band vol tegenstrijdigheden. Waar de doorsnee veteraan punkmuzikant zich vooral verwant voelt met de man op straat, richt Bad Religion zich juist op het vermaarde intellectuele deel van de mensheid. Als mid-dertigers leggen ze een opmerkelijke jeugdigheid en fanatisme aan de dag. Integriteit en het 'Do It Yourself'-principe staan bovendien al twintig jaar lang hoog in het vaandel, terwijl de band toch enkele miljoenen CD's verkocht en momenteel zelfs toert met de comedy-punkers van Blink 182. De nieuwe tiende CD 'A New America' verenigt opnieuw alle contradicties. Zanger Greg Graffin geeft tekst en uitleg, dus houdt het woordenboek binnen handbereik.

Qua genialiteit en belang voor het punkrock-genre kan Bad Religion zich meten met een legendarische band als de Ramones. Maar waar de Ramones uitblonken in sarcastisch nihilisme als kritiek op de maatschappij, profileert Bad Religion zich liever als bringer van positieve en beschouwende boodschappen. Een ander belangrijk verschil tussen beide bands is dat de Ramones sympathie voelden voor de outcasts van de maatschappij, terwijl Bad Religion op de eerste plaats 'intellectuelen' aanspreekt. Zanger Greg Graffin, die zelf een graad in de antropologie en geologie heeft en tevens vier jaar zoölogie studeerde, realiseert zich terdege dat Bad Religion een 'studentikoos' imago heeft.

„Vanwege mijn universitaire achtergrond richt ik mijn blik op het denkende deel van de mensheid. Dat houdt echter niet in dat ik vanuit mijn intellectuele ivoren toren op wie dan ook neerkijk en vertel hoe de wereld in elkaar steekt. Zo is het helemaal niet. Mijn teksten zijn niet eenvoudig. Ik weiger om complexe vraagstukken te reduceren tot kinderachtige kreten.”

Geen 'fuck society' dus?

„Precies, ik neem mijn teksten serieus. Ze zijn een symbiose van spontaniteit en accuratesse. Ofwel van emotie en ratio. Ik schrijf pas een tekst als ik een emotionele opwelling daartoe voel. De kritiek dat we pedant zijn verwerp ik. Punkliedhebbers kunnen ongeacht hun scholing of intellectuele capaciteiten wel degelijk uit de voeten met Bad Religion. Dat komt omdat onze muziek alle mensen op dezelfde manier aanspreekt en raakt.”

Toch is het zo dat de 'diehard' Bad Religion-fans een bepaald soort tekst verwachten.

„Daar heb ik vrede mee. Het is goed als er tenminste nog iemand is die iets van je verwacht. Anderzijds besef ik me nu dat het geen kwaad kan om mensen zo nu en dan eens te verrassen met iets onverwachts.”

Zoals met het lied „1000 Memories” of het sarcastische „I Love My Computer”?

„Een nummer als „1000 Memories” durfde ik voorheen nooit eerder te schrijven. Ik had blijkbaar iemand nodig die me kon overhalen om mijn emotionele impulsen met anderen te delen. Todd Rundgren produceerde niet alleen onze nieuwe CD, hij fungeerde ook als mijn persoonlijke mentor. Hij leerde

me om mezelf niet te beperken tot een bepaalde tekstuele thematiek en „1000 Memories” dus gewoon op de CD te zetten. Ook „I Love My Computer” kwam dankzij Todd op de nieuwe CD. Het is een satirisch nummer over de invloed van computers. Computerfirma's proberen ons wijs te maken dat we niet meer zonder computer kunnen. Nu we er pragmatisch gezien zogenaamd afhankelijk van zijn geworden, proberen firma's om ze menselijke karaktertrekken te geven in de hoop dat het ooit nog zover komt dat we verliefd op onze computer worden. Absurd! Als dat de richting is waarin de mens in de toekomst evolueert, trek ik me liever terug in mijn eigen wereld die wel geworteld is in de realiteit.”

Realiteit heeft voor ieder mens een andere betekenis. Daarom is dat woord geen algemeen geldend begrip.

(denkt na) „Daar ben ik het roerend mee eens! In bredere context geldt dat bijvoorbeeld ook voor het begrip punk en punkmuziek. De reden dat daarover de afgelopen vijftwintig jaar zoveel is gediscussieerd geeft al aan dat ieder individu zijn eigen punkrealiteit beleeft. Er zijn talloze theorieën over punk, maar er zijn er slechts weinig daadwerkelijk gepubliceerd. Daarom heb ik er onlangs zelf een essay over geschreven. Je kunt het op onze website (www.badreligion.com) vinden in onze 'latest newsletter'. Het heet 'A Punk Manifesto'.”

Een essayistische verhandeling over punk? Is dat niet erg pretentius?

„Het is niet pretentieuzer dan een definitie formuleren over welk ander onderwerp dan ook! Het kan beter door mij worden gedaan dan door een of andere socioloog of schrijver die er helemaal niets van begrijpt.”

Vat je essay eens samen.

„Allereerst maak ik een zenuwlijks onderscheid tussen punk en punkmuziek. Punk staat los van de muziek en is een manier van leven en een manier van denken. Punk verwoordt de wijze waarop mensen hun leven zien. Daardoor is punk ook niet onderhevig aan mode en aan trends die komen en gaan. De punkers van vandaag lijken niet op die van gisteren. Ook al wordt de enorme diversiteit gekenmerkt door aantoonbare overeenkomsten.”

Het kernwoord van die overeenkomsten is maatschappelijk bewustzijn.

„Laat het woord 'maatschappelijk' weg en ik ben het met je eens. Voor mij gaat het om de wijze hoe mensen naar hun leven kijken en hoe ze dat ervaren. Punk stelt vragen in plaats van alles als vanzelfsprekend te zien. Punk zet vraagtekens bij de logica van de dagelijkse gang van zaken in de wereld, vraagtekens bij de gevestigde orde. Progressie en het oplossen van oude problemen is alleen mogelijk als mensen hun ogen openen en hetgeen er dagelijks om hen heen gebeurt ter discussie stellen.”

Dus punkmuziek staat los van punk?

„Ja en nee. Punkmuziek staat los van punk wanneer het gaat om het geluid, om de muzikale overdracht. Natuurlijk is er ook een overduidelijke link tussen muziek enerzijds en de sociologische

RELIGION

en filosofische kenmerken anderzijds. Mensen met een punky levenswijze houden immers vaak van punkrock, hoewel dat niet altijd zo hoeft te zijn. Want er zijn ook mensen die niet van punkmuziek houden en toch als 'punks' leven. En het omgekeerde daarvan is ook weer denkbaar."

Zoals Blink 182 bijvoorbeeld, waarmee jullie momenteel een Amerikaanse tournee doen?

"Nee, die stelling is te kortzichtig. De 'punkpolitie' die zich al jarenlang bezighoudt met de totaal zinloze vraag welke bands nu wel of niet 'punk' zijn, vergeten gemakshalve dat ze zelf ook ooit op een of andere manier kennis hebben gemaakt met punkrock. En neem maar van mij aan dat een groot deel van die punkpolitie-agenten begonnen met de vrolijke deuntjes van punkbands die op de radio te horen waren. Laat ik vooropstellen dat ik het erg aardig vond van Blink 182 dat ze ons mee op tournee vroegen. Hun nieuwe CD staat momenteel in de Top 10 van de Amerikaanse Billboard. Dat betekent dus veel air-

play en media-aandacht. Veel jonge mensen die naar Blink 182 komen kijken gaan voor het eerst in hun leven naar een concert. Voor ons is dat dus een uitgelezen kans om ze kennis te laten maken met een authentieke punkband, zodat ze in ieder geval één keer in hun leven een verantwoord punklesje krijgen. Zonder Blink 182 hadden die mensen echter nooit een Bad Religion-show gezien." **In het nummer „Punk Rock Song” van de CD „The Gray Race” uit 1996 halen jullie zelf fel uit naar 'lege' punkbands als Blink 182.**

"In dat nummer zeggen we echter óók: 'like workers in a company we do our share, but there's so many other fucking robots out there'. Met andere woorden: we proberen om onze punktaak zo goed mogelijk te vervullen en mensen te motiveren om hun oppervlaktigheid overboord te kieperen. Wij weten heus wel dat de overweldigende meerderheid

van het publiek dat voor Blink 182 komt, geen boodschap aan onze boodschap heeft. Het publiek dat Blink 182 trekt verschilt radicaal van het onze. Blink-fans missen bijvoorbeeld het oude punksentiment. Het zijn veelal typisch Amerikaanse pubers die dol zijn op winkelcentra en mode. 'So what?' Al trekken we elke avond slechts één, Blink-fan over onze streep en laten hem of haar inzien dat punkmuziek niet stopt bij Blink 182, dan heeft ons optreden al zin gehad."

Is Bad Religion zo onderhand één van de laatste punkbands met een punkmoraal en een punkgeweten?

"Het is niet aan mij om over andere bands te oordelen. Maar wat Bad Religion betreft durf ik te stellen dat ons 'Do It Yourself'-principe nog alom aanwezig is. Dankzij nieuwe media als bijvoorbeeld het internet is ons 'D.I.Y.'-streven gemakkelijker geworden. Op onze eigen website, die we zelf beheren zonder bemoeienis van wie dan ook, kunnen we communiceren met onze fans. Bijvoorbeeld middels het aanbieden van informatie, het beantwoorden van vragen en door te chatten. Maar met een eigen website stopt de communicatie niet. Onze fans verdienen het dat we live komen spelen en dat we ons beschikbaar maken, dat ze met ons kunnen praten voor en na afloop van de show. Dat alles is onderdeel van de punk-ethiek waar wij mee opgroeiden."

Die ethiek liep echter een deuk op toen jullie zes jaar geleden Epitaph inruilden voor platenmajor Sony. Waarna de relatie tussen Bad Religion en diens vroegere gitarist Brett Gurewitz, die tevens eigenaar is van Epitaph, tot een absoluut nulpunt daalde...

"Halvervege de jaren negentig bedachten we dat het in wezen geen ene zak uitmaakt welke platenmaatschappij onze platen distribueerde. We hebben altijd een wezenlijk onderscheid gemaakt tussen de zakelijke en creatieve kant van Bad Religion. Een platenlabel hoeft alleen maar te zorgen voor promotie en distributie. Alle andere taken voeren we zelf uit. En wat betreft de relatie met Mr. Brett: tussen hem en de andere bandleden heeft een tijd bitterheid en vijandigheid geheerst. Brett en ik hebben echter nooit een hekel aan elkaar gehad. Dat we desondanks een behoorlijk lange tijd niet meer samen schreven, lag aan Mr. Brett. Hij kampte met persoonlijke problemen die ervoor zorgden dat hij geen enkele creativiteit meer genereerde. Voor de nieuwe CD hebben we wel weer samen songs geschreven. „Believe It" heeft de CD gehaald, andere nummers niet. In de toekomst zal Brett's bijdrage weer groter zijn."

Houdt dat in dat de deur van Epitaph weer open staat voor Bad Religion?

"Ik sluit niets uit. Epitaph is grotendeels opgebouwd door Bad Religion en Mr. Brett zou ons graag terug willen. Onze terugkeer is dus mogelijk maar hangt van veel factoren af. We zijn nog steeds zeer tevreden over Sony. Het label heeft ons altijd uitstekend gesteund en behandeld. We zijn medio jaren negentig voor hun wereldwijde distributienetwerk gevallen. In zowat elk land waar we kwamen, was wel een Sony-kantoor. We hebben veel geleerd van Sony. Anderzijds: ons contract loopt ten einde, we hoeven geen CD meer voor Sony te maken. Dus: 'the sky is the limit'. Als je in het leven een keuze maakt, weet je altijd pas achteraf of het een goede keuze is geweest. Eerder kun je dat niet weten. In het maken van keuzes schuilt dan ook de gevaarlijke toekomstigheid dat je de verkeerde maakt. In ons geval hielden we in het achterhoofd dat Epitaph een veilige thuishaven was, waarbij we altijd weer terug konden keren."

Ron van Hal

Aardshots: Alex Solca